

Licht en kleur

De kinderen leren over het gebruik van lichteffecten; tegenlicht, silhouet

onderwerp

insektenstad,
doorkijktekening

materiaal

kleurpotloden, verf
of oliepastelkrijt

formaat

regelmatige
zeshoeken volgens
voorbeeld

Toelichting

De kinderen leren in deze gecombineerde opdracht over het effect van tegenlicht bij het bekijken van afbeeldingen en voorwerpen, maar ook over doorvallend licht. Het is namelijk van belang dat zij al heel vroeg in de gaten krijgen dat lichtomstandigheden en lichtbron van grote invloed zijn bij het bekijken van afbeeldingen én eigen tekeningen. Zoals bekend gebruiken de kinderen in de tekening heel weinig lichteffecten en daarom is deze opdracht juist geheel afhankelijk gemaakt van de lichtomstandigheden.

In deze tekening wordt aan twee zijden van het papier getekend en wanneer de tekening tegen het raam gehouden wordt vallen de twee beelden samen tot één tekening. Wordt het buiten donker en is het in de klas lichter dan buiten, dan ontstaat er weer een ander beeld.

In deze twee tekenlessen maakt ieder kind zijn eigen tekening; deze tekening is echter wel een deel van een veel groter geheel. De les krijgt een puzzeleffect door regelmatige formaten te gebruiken, bijv. vierkanten, vijfhoeken of zoals in deze les regelmatige zeshoeken. Deze grondvorm kan het beste op een stencil worden overgenomen; het is dan zeker dat het honingraateffect bereikt wordt. Bovendien is stencilpapier tamelijk dun en dat is precies wat we nodig hebben (zie blz. 48).

Insektenstad, 8 jaar

Begeleiding

Om samen een insectenstad te verbeelden hebben we een heleboel kleine cellen nodig, die net als flats goed in elkaar te passen zijn. Een honingraat met regelmatige zeshoeken zou een goed voorbeeld kunnen zijn. Met een echte honingraat de les te beginnen zal de opdracht concreter maken en de fantasie meer prikkelen. Eerst tekent ieder kind de regelmatige vorm van het stencil op de achterzijde ervan over. Dit is heel gemakkelijk als het papier tegen het vensterglas wordt gehouden. Van de drie figuren wordt er één gebruikt voor het insect; de twee andere zeshoeken moeten dicht blijven en worden daarom als eerste – goed dekkend – ingekleurd of beschilderd. Als deze klaar zijn (droog zijn) draaien we het papier om. In de derde nog vrije (open) vorm bevindt zich dan de bij of hommelt. Het zou goed zijn om hierover (voor het tekenen) wat extra informatie te geven, bijv. van het ei, de larve en de pop, tot het uiteindelijke vlies-vleugelige diertje. Ook kunnen we vertellen over werksters, darren en koninginnen, en vooral hoe ze eruit zien. In zo'n grote insectenstad woont slechts één koningin. Wie maakt die? De andere kinderen maken een duidelijk (liefst fel) gekleurd insect. Er worden geen viltstiften gebruikt omdat deze zullen doervloeien. Wanneer het insect klaar is, kunnen in de twee andere cellen larven of poppen worden getekend. Alles buiten de regelmatige zeshoeken wordt weggeknipt. De insectenkanten worden tegen de glaszijde van het raam geplakt en al puzzelend wordt de stad afgebouwd. Vanaf de straat is het een leuk gezicht, maar in de klas, bij fel zonlicht, nog leuker! Wordt het buiten echter donker en gaan de lampen aan, dan is het effect weer heel anders. Hoe zou dat komen?

